

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

S P R E N D I M A S

DĖL ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2008 METŲ ATASKAITOS PATVIRTINIMO

2009 m. kovo 27 d. Nr. TS-4.62

Rokiškis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 2002, Nr. 56-2225; 2007, Nr. 64-2455) 6 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. 606 „Dėl savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos teikimo tvarkos ir ataskaitos formos patvirtinimo“

Rokiškio rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Rokiškio rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2008 metų ataskaitą (pridedama) .

Savivaldybės meras

Almantas Blažys

PATVIRTINTA

Rokiškio rajono savivaldybės tarybos

2009 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. TS-4.62

**ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2008 METŲ
ATASKAITA**

TURINYS

I.	SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA.....	3
II.	TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS SAVIVALDYBĖS VYKDYTAS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS.....	4
III.	SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	6
IV.	BENDRUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ.....	7
V.	VYKDYTOS VALSTYBINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMOS IR STRATEGIJOS.....	10
VI.	SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ, VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS.....	14
VII.	BENDRUOMENĖS, NEVALSTYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ, SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ DALYVAVIMAS, VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ.....	18
VIII.	VAIKŲ IR JAUNIMO VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS.....	20
IX.	SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS FINANSAVIMAS.....	21
X.	ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO SAVIVALDYBĖS VYKDOMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS.....	22

I. SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Rokiškio rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2008 m. ataskaitoje pateikiami teisės aktai, reglamentuojantys visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybėje, trumpai aptariami vidiniai ir išoriniai veiksniai, turėję įtakos visuomenės sveikatos priežiūros veiklai.

Pateikiami ir palyginami grafiškai statistiniai 2006 – 2008 m. duomenys ir jų analizė apie demografinę situaciją Rokiškio rajono savivaldybėje, gyventojų sveikatą, 2008 m. rajono gyventojų sveikatos rodikliai lyginami su 2006 m. rodikliais. Aptariamos vykdytos valstybinės prevencinės visuomenės sveikatos programos ir pateikiami jų rezultatai .

Aprašomas visuomeninių organizacijų, savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių indėlis į visuomenės sveikatos priežiūros veiklos įgyvendinimą Rokiškio rajono savivaldybėje.

Pateikiama informacija apie mokinių skaičių savivaldybėje 2008 m. rajone vykdytą vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros veiklą.

Aptariami savivaldybės, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai, Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos, skirtos visuomenės sveikatos priežiūrai įgyvendinti savivaldybėje.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus ir savivaldybės tarybos sprendimus visuomenės sveikatos priežiūros klausimais, pateikiamos artimiausio laikotarpio savivaldybės vykdomos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos prioritetinės kryptys dėl visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo gerinimo.

**II. TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS SAVIVALDYBĖS VYKDYTAS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS**

Rokiškio rajono savivaldybės tarybos priimtų 2008 m. teisės aktų sąrašas

Eil. Nr.	Dok. data	Dok. Nr.	Rengėjas	Priimti teisės aktai	Atsakingas asmuo
1.	2008-04-25	TS-4.68	Bendruomenės sveikatos tarybos pirmininkė Z. Kurpienė	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos tarybos 2007 metų veiklos ataskaitos ir Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos sąmatos 2008 metams patvirtinimo“	Bendruomenės sveikatos tarybos pirmininkė Z. Kurpienė
2.	2008-04-25	TS-4.70	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro steigimo“	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė
3.	2008-07-25	TS-7.137	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus tarnybinio atlyginimo ir didžiausio leistino darbuotojų pareigybių skaičiaus nustatymo“	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė
4.	2008-06-27	TS-6.115	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė	„Dėl triukšmo prevencijos Rokiškio rajono savivaldybės viešosiose vietose taisyklių patvirtinimo“	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė
5.	2008-09-12	TS-8.157	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus skyrimo“	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė
6.	2008-10-31	TS-10.185	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės triukšmo prevencijos veiksmų plano 2008-2013 m. patvirtinimo“	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė

Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus priimtų 2008 m. teisės aktų sąrašas

Eil. Nr.	Dok. data	Dok. Nr.	Rengėjas	Antraštė	Atsakingas asmuo
1.	2008-06-03	AV-376	Savivaldybės gydytoja V.Spaičienė	„Dėl komisijos triukšmo prevencijos Rokiškio rajono savivaldybės viešosiose vietose taisyklių projektui ir triukšmo prevencijos veiksmų planui parengti“	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė
2.	2008-07-03	TS-6.115	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė	„ Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro vadovo kvalifikacinių reikalavimų tvirtinimo“	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė
3.	2008-04-02	AV- 224	Švietimo skyriaus vyr. specialistė L.Grochauskienė	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės prevencinio darbo koordinavimo grupės darbo reglamento“	Švietimo skyriaus vyr. specialistė L.Grochauskienė
4	2008-09-04	P-503	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus pareigybės aprašymo tvirtinimo“	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė
5.	2008-09-01	P-502	Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyr. specialistė Z. Kurpienė	„ Dėl konkurso Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus pareigoms užimti atrankos komisijos sudarymo“	Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyr. specialistė Z. Kurpienė
6.	2008-10-11	AV-732	Jaunimo reikalų koordinatore, vyr. specialistė D. Kniazytė	Dėl konkurso „ Nerūkanti klasė 2008-2009“ Rokiškio rajone organizavimo	Jaunimo reikalų koordinatore, Vyr. specialistė D.. Kniazytė

7.	2008-12-23	AV-732	Savivaldybės gydytoja V. Spaičienė	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės organizacinių priemonių plano 2009-2011 m. patvirtinimo“	Savivaldybės gydytoja
----	------------	--------	---------------------------------------	--	-----------------------

III . SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

Svarbiausieji išoriniai ir vidiniai veiksniai, kurie ataskaitiniais biudžetiniais metais turėjo įtakos savivaldybės vykdytai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai

Išoriniai veiksniai Įgyvendinant Lietuvos nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2006-2013 metų strategijos įgyvendinimo priemonių 2006-2008 metų planą ir siekiant įtvirtinti visuomenės sveikatos svarbą savivaldybių politikoje Rokiškio rajono savivaldybės taryba 2008 m. nutarė prisidėti prie Sveikatos apsaugos ministerijos įgyvendinimo strategijos, įkurdama Visuomenės sveikatos biurą. Vienas iš svarbiausių išorinių veiksnių pagal Lietuvos Respublikoje vykstančią visuomenės sveikatos priežiūros reformą buvo įsipareigojimas įsteigti visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybėje vykdančią įstaigą.

Su strategijos įgyvendinimu tiesiogiai susijęs veiksnys- parama iš LR SAM. Sveikatos apsaugos ministerija rėmė ir remia visuomenės sveikatos priežiūros veiklos iniciatyvą savivaldybėse, kuriose yra įsteigti biurai. Yra parengtos gairės 2009-2011 metais plėtoti savivaldybių visuomenės sveikatos biurų infrastruktūrą ES struktūrinių fondų lėšomis. Reikia pripažinti, kad yra tam tikra teisinio reglamento stoka visuomenės sveikatos paslaugų teikimo srityje, dėl kurios biurai negali atlikti jiems priklausančių funkcijų, teikdami paslaugas bendruomenei.

Vidiniai veiksniai. Rajono savivaldybės taryba įsteigusi Visuomenės sveikatos biurą, įsipareigojo skirti pakankamai lėšų visuomenės sveikatos priežiūrai vykdyti, biuras šias lėšas visiškai įsisavino. Už gautas lėšas buvo atliktas dalinis biuro patalpų remontas, nupirkti baldai.

Reikia pažymėti, jog neigiamu vidiniu veiksniumi galima laikyti tai, kad Visuomenės sveikatos biuro veikla buvo silpna, nes visas dėmesys skirtas patalpų remontui ir organizaciniams darbams. Biuras neturi visuomenės sveikatos stebėsenos specialisto (aukšti kvalifikaciniai reikalavimai), rajone trūksta visuomenės sveikatos specialistų.

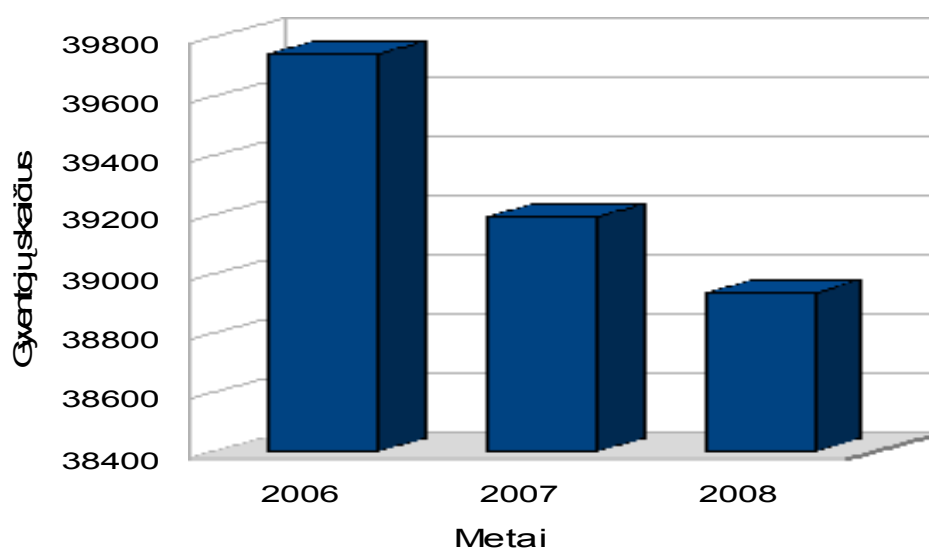
Kitu neigiamu veiksniumi galima laikyti tai, kad savivaldybės gyventojams vis dar sunku suprasti ir atskirti dviejų įstaigų, įgyvendinančių visuomenės sveikatos priežiūrą (t.y. Visuomenės sveikatos biuro ir apskrities visuomenės sveikatos centro rajono skyriaus), paskirtį ir jų vykdomas funkcijas.

IV. BENDRUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

Rokiškio rajono gyventojų 2006 – 2008 metų duomenys pateikti remiantis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis ir Rokiškio rajono gydymo įstaigų duomenimis.

Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, jau daugelį metų gyventojų skaičius mūsų šalyje sistemingai mažėja. 2008 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 3366,4 tūkst. gyventojų, t.y. 18,5 tūkst. mažiau nei 2007 metų pradžioje: miestuose gyveno 2250,8 tūkst. (66,9 proc.), kaimuose – 1115,6 tūkst. (33,1 proc.) šalies gyventojų. Gyventojų skaičiaus mažėjimas matomas ir Rokiškio savivaldybėje:

NUOLATINIAI ROKIŠKIO RAJONO GYVENTOJAI 2006-2008 m.

1 pav.

2008 m. pradžioje Rokiškio rajone gyveno 38 937 žmonės. Nuo 2006 iki 2008 m. gyventojų skaičius sumažėjo 1426 žmonėmis, tai sudaro 3,5 proc.

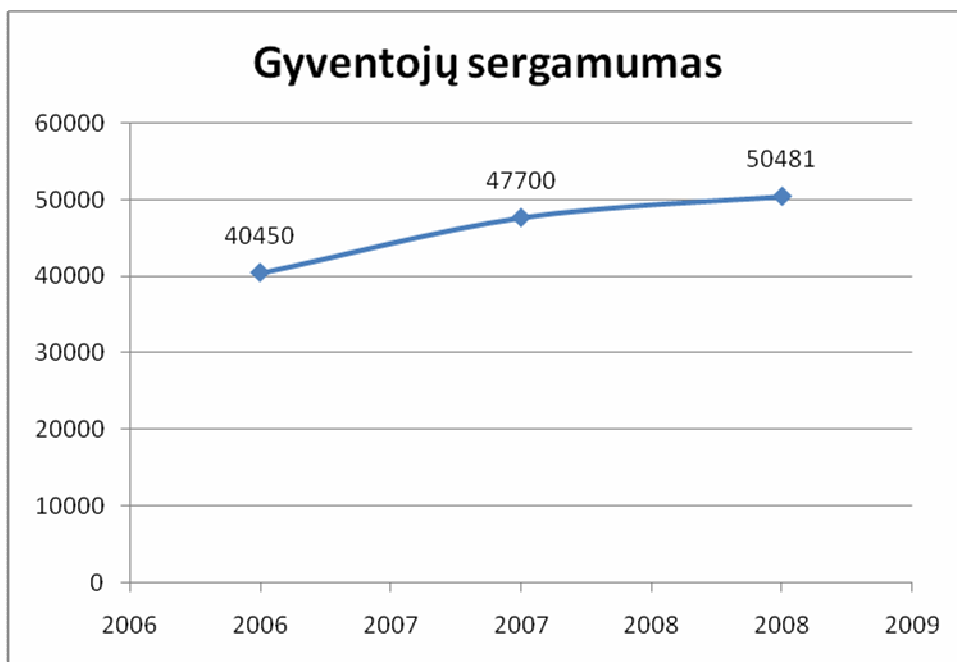
NATŪRALUS GYVENTOJŲ JUDĖJIMAS 2006-2008m.

(1000-čiui gyventojų, Statistikos Departamento duomenys)

Metai	Gimstamumas	Mirtingumas	Natūralus prieaugis
2006	7,3	16,1	-8,8
2007	7,2	17,4	-10,2
2008	7,7	18,2	-10,5

1 lentelė

Rokiškio rajone mirtingumas kasmet auga. 2006 metais buvo 16,1 mirčių 1000 gyventojų, o 2008 metais - jau 18,2. Gimstamumas tik šiek tiek pakilo (nuo 7,3 iki 7,6), nežiūrint to, natūralus gyventojų prieaugis lieka neigiamas ir toliau mažėja.

2 pav. Remiantis 2006-2008 metų duomenimis, nustatyta, jog Gyventojų sergamumas Rokiškio rajone kasmet didėja. 2008 metais užregistruoti 50481 susirgimai. Sergamumas buvo išanalizuotas pagal tam tikras ligas. Duomenys pateikiami 2 lentelėje.

SERGANČIŲJŲ ASMENŲ SKAIČIUS 2006-2008 M.

DIAGNOZĖS PAVADINIMAS	2006	2007	2008
Infekcinė ir parazitinės ligos	470	418	348
Navikai	832	919	1119
Kraujo sistemos ligos	232	268	264
Endokrininės ligos	2129	2775	3370
Nervų sistemos ligos	1145	1461	1420
Kraujotakos sistemos ligos	10981	12123	13736
Kvėpavimo takų ligos	5830	7646	6165

Virškinimo sistemos ligos	4354	4083	4294
Odos ir paodžio ligos	826	839	720
Jungiamojo audinio, skeleto-raumenų ligos	5795	6787	7645
Urogenitalinės sistemos ligos	2793	2760	3384

2 lentelė

Remiantis statistiniais duomenimis, pateiktais 2 lentelėje, daugiausiai Rokiškio rajono gyventojai serga kraujotakos sistemos ligomis. Jų skaičius vis didėja – nuo 10981 susirgimo 2006 metais iki 13736 susirgimų - 2008 metais (išaugo 20 proc.). Antroje vietoje pagal susirgimų dažnį yra jungiamojo audinio, skeleto – raumenų ligos (7645 susirgimai). Trečioje vietoje – kvėpavimo takų ligos (6165). Navikiniai susirgimai yra aštuntoje vietoje, tačiau sergamumas šiomis ligomis išaugo 25 procentais, palyginti su 2006 metais. Taip pat labai padažnėjo endokrininės ligos (17,6 procento daugiau, palyginti su 2006 metais).

VAIKŲ, SERGANČIŲ KAI KURIOMIS LIGOMIS IR SUTRIKIM AIS, SKAIČIUS

2006-2008 m.

	2006	2007	2008
Vaikų nuo 0-17 m. skaičius	8105	7740	7572
Regėjimo sutrikimai	1079	1062	1013
Deformuojanti dorsopatija, laikysenos sutrikimai, skoliozės	757	750	677
Klausos defektai	19	17	21

3 lentelė

Tarp vaikų dažniausi yra regėjimo sutrikimai (2008m. užregistruota 1013 susirgimų, arba 13,38 procento visų vaikų). Nemažą dalį užima laikysenos sutrikimai (723 vaikai, arba 9,54 procento visų vaikų).

SERGAMUMAS PSICHIKOS LIGOMIS 2006-2007m.

(SAM sistemoje, 100 000-čių gyventojų, Valstybinio psichikos sveikatos centro duomenimis)

Metai	Sergamumas	
	Iš viso	Iš jų šizofrenijos

2006	22,7	2,5
2007	35,7	2,6

4 lentelė

2007 metais, palyginti su 2006 metais, 36,4 proc. padaugėjo susirgimų psichikos ligomis. Susirgimų šizofrenija padaugėjo 3,8 proc.

SERGAMUMAS PRIKLAUSOMYBĖS LIGOMIS 2006-2007 m.

(SAM sistemoje, 100000-čių gyventojų, Valstybinio psichikos sveikatos centro duomenimis)

Metai	Sergamumas		
	Iš viso	Alkoholinės psichozės	Narkomanija, toksikomanija
2006	37	32,7	0
2007	74	68,9	0

5 lentelė

Sergamumas priklausomybės ligomis taip pat auga. Alkoholinių psichozių padaugėjo 52,5 proc.

V . VYKDYTOS VALSTYBINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMOS IR STRATEGIJOS

Aktyviai profilaktinių programų politikai įgyvendinti VšĮ Rokiškio pirminiame asmens sveikatos priežiūros centre (toliau- centras) nuo 2007 metų pradėjo veikti profilaktinių tikrinimų kabinetas, kuriame aktyviai teikiama informacija apie vykdomas privalomojo sveikatos draudimo fondo finansuojamas prevencines programas. Vykdydamas programas, centras bendradarbiauja su Rokiškio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuru.

2008 m. buvo vykdomos penkios prevencinės valstybinės programos:

1. Gimdos kaklelio patologijos ankstyvos diagnostikos programa. Įgyvendinta 42 proc.
2. Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programos paslauga. Įgyvendinta 23,8
3. Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa. Įgyvendinta 33,4 proc.
4. Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa, Įgyvendinta 27,5 proc.
5. Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa

Programas aktyviai vykdė VšĮ Rokiškio PASPC, Rokiškio R. Burnicko bendrosios praktikos gydytojo kabinetas (BPGK) .

1. Gimdos kaklelio patologijos ankstyvos diagnostikos programa skirta moterų nuo 25 iki 60 metų amžiaus gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencijai.

Programos tikslas – sumažinti moterų sergamumą bei mirtingumą gimdos kaklelio piktybiniais navikais. Programos priemonės taikomos vieną kartą per trejus metus.

Programos priemonės: moterų informavimas apie gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga, gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslauga. Pagal Rokiškio rajono sveikatos priežiūros įstaigų visų prisirašiusių moterų skaičių buvo planuojama patikrinti 2299 moteris. Informavimo paslauga buvo suteikta 1883 moterims, iš jų 1117 moterų buvo atliktas citologinis tepinėlis dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų.

2. Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa:

Programos tikslas - sumažinti moterų mirtingumą nuo krūties piktybinių navikų.

Programos priemonės: informavimo dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos ir siuntimo atlikti mamografiją paslauga, kuri apėmė moteris, sulaukusias 50 – 69 m. Ši priemonė buvo taikoma vieną kartą per dvejus metus. 2008 m. prie asmens sveikatos priežiūros įstaigų Rokiškio rajone yra prisirašiusios 4548 moteris, sulaukusios 50 – 69 m. 2075 moterims planuota suteikti šią paslaugą. Paslaugą gavo 534 moteris. Minėti skaičiai galėjo būti didesni, jeigu moteris aktyviau būtų dalyvavusios programoje.

3. Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa

Programos tikslas - pagerinti ankstyvųjų priešinės liaukos vėžio stadijų diagnostiką, taikyti radikalius priešinės liaukos vėžio gydymo metodus, siekiant pailginti sergančiųjų išgyvenamumą trukmę bei sumažinti pacientų neįgalumą ir mirtingumą dėl šios ligos.

Programos priemonės: informavimo apie ankstyvąją priešinės liaukos vėžio diagnostiką ir prostatos specifinio antigeno (toliau – PSA) nustatymo paslauga buvo taikoma vyrams, kurių amžius 50- 79 metai. 2008 m. prie Rokiškio rajono savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigų buvo prisirašę 4807 vyrai, kurių amžius buvo 50 – 75 m. Iš jų 1542 buvo suteikta informavimo ir PSA nustatymo paslaugos.

4. Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa).

Programos pagrindinis tikslas - sumažinti sergamumą ūminiais kardiovaskuliniais sindromais (nestabilia krūtinės angina ar miokardo infarktu, praeinančiu smegenų išemijos priepuoliu ar smegenų infarktu, periferinių arterijų tromboze), nustatyti naujus latentinių aterosklerozės būklių (miego arterijų stenozės, periferinių arterijų ligos, nebyliosios miokardo išemijos) ir cukrinio diabeto atvejus, siekiant sumažinti pacientų neįgalumą ir mirtingumą dėl širdies ir kraujagyslių ligų.

Programos priemonės : informavimo apie didelę širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę, šios tikimybės įvertinimo, pirminės prevencijos priemonių plano sudarymo ar siuntimo išsamiai įvertinti širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę paslauga. Priemonės buvo taikomos vieną kartą per metus 40 – 55 m. vyrams ir 50 – 65 m. moterims. Rokiškio rajone 2008 m. prie sveikatos priežiūros įstaigų, vykdžiusių šias prevencines programas, yra prisirašę 7717 gyventojai. Iš visų prisirašiusių buvo ištirta 643. Dauguma gyventojų, gerai vertindami savo sveikatą, dažniausiai nemato priežasčių dalyvauti prevencinėse programose, manydami, kad jiems negresia susirgti onkologine ar kita liga. Tuo tarpu sveikatos priežiūros įstaigos apie šias prevencines programas pacientus dažnai

informuoja tik apsilankymo pas gydytoją metu. Įstaigos atkreipė į tai dėmesį ir svarsto tinkamesnės informacinės sklaidos galimybes.

5. Vaikų dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa, Programos tikslas – sumažinti dantų ėduonies paplitimą tarp vaikų.

2008 m. Rokiškio rajono sveikatos priežiūros įstaigose silantais buvo dengiami 6 – 13 m. vaikų krūminiai dantys. Silantais buvo padengti 554 vaikų krūminiai dantys.

Motinos ir vaiko sveikatos apsaugos programa buvo įgyvendinama per sveikatos priežiūros įstaigas. VšĮ Rokiškio rajono ligoninė taip pat vykdė prevencines programas, kurioms finansavimas buvo skirta per Visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą.

Vykdam LR žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymą, rajono tarybos sprendimu patvirtinta Ligonijų, asmenų, įtariamų, kad serga užkrečiamomis ligomis, turėjusių sąlytį, ir sukėlėjų nešiotojų būtinojo hospitalizavimo ir būtinojo izoliavimo organizavimo tvarka, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės organizacinių priemonių planas 2009-2011 metams, Panevėžio visuomenės sveikatos centro Rokiškio skyriaus parengtas Gripo profilaktikos ir epidemijos kompleksinis priemonių planas 2008-209 metams. Savivaldybėje buvo vykdoma trijų maudyklių higieninio įvertinimo programa. Vykdam triukšmo prevenciją Rokiškio rajono savivaldybėje patvirtintos Triukšmo prevencijos Rokiškio rajono savivaldybės viešosiose vietose taisyklės, parengtas ir vykdomas Triukšmo prevencijos veiksmų planas.

Įgyvendinant programą „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija. Iš viso vykdytos 72 įvairios apimties priemonės: akcijos „Gyvenimo džiaugsmas“, „Gruodis – gerumo mėnuo“; išvykos į reabilitacijos centrą „Pilnų namų bendruomenė“; Socialinių įgūdžių ugdymo užsiėmimai 5 – 12 kl. (vedė klasių auklėtojai), Gyvenimo įgūdžių užsiėmimai 5-ose kl. (vedė socialiniai pedagogai); mokyklų dalyvavimas „Forum teatro“ mokymuose; paskaitos mokiniams „Apie kvaišalų ir palaidumo žalą“, „Kas sveika ir kas žalinga sveikatai“; prevenciniai projektai: „Mums ne vis vien“, „Atviras žvilgsnis (psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija)“; piešinių konkursai „Cigaretė – miniatiūrinis laužas, kuriame dega rūkoriai ir degina aplinkinius“, „Taurelės labirintai“; atmintinių rengimas ir sklaida „Žudantys dūmai“, „Negerk pirmos“; kaupta medžiaga ir ruošti stendai alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijai; anketiniai tyrimai „Alkoholinių gėrimų vartojimas“; rūkančių mokinių stebėseną, individualus klasės auklėtojo, socialinių pedagogų darbas su mokiniais; dalyvavimas konkurse „Nerūkanti klasė“, kuri vyksta jau 4 metai tarp 8 klasių mokinių; anketiniai tyrimai „Alkoholinių gėrimų vartojimas“.

Psichoaktyviųjų medžiagų prevencijos projektų įgyvendinimas

Eil. Nr.	Projektą įgyvendinusios institucijos pavadinimas	Įgyvendinto Projekto pavadinimas	Projekto tipas (Bendroji, tikslinė prevencija, pedagogų mokymai)	Tęstin umas (1, 2, 3,... metai)	Dalyvių skaičius		
					vaikai	tėvai	pedagogai

1.	Juodupės gimnazija	Paukštis be sparnų	Bendroji	3	250	2	20
2.	Pandėlio gimnazija	Atviras žvilgsnis	Bendroji	4	360	5	20
3.	Rokiškio rajono savivaldybės švietimo centras	Kartu įveikime sunkumus	pedagogų mokymai	4	0	0	70
4.	Obelių gimnazija	Nepaleiskime iš rankų ateities-2	Bendroji	2	300	30	15
5.	Rokiškio Juozo Tūbelio gimnazija	Bendraamžiai bendraamžiams	Bendroji	4	700	4	15
6.	Rokiškio "Romuvos" gimnazija	"Lūžis"	Bendroji	5	540	3	12
7.	Kavoliškio pagrindinė mokykla	Nebūk abejingas	Bendroji	4	44	5	5
8.	Panemunėlio pagrindinė mokykla	Psichologiškai ir fiziškai tvirtas paauglys	Bendroji	4	70	10	8
9.	Kriaunų pagrindinė mokykla	Sveikame kūne- sveika siela	Bendroji	2	85	15	10
10	Juodupės pradinė mokykla	Padovanok man gėrį-2	Bendroji	2	100	25	10
11	Rokiškio darželis-mokykla "Varpelis"	Saugi aplinka-saugus vaikas	Bendroji	2	110	30	5
12	Rokiškio rajono savivaldybės švietimo centras	Mokyklų pedagoginių darbuotojų mokymui	pedagogų mokymai	4	0	0	79

2008 m. balandžio 2 d. savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AV – 224 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės prevencinio darbo koordinavimo grupės darbo reglamento“ buvo patvirtintas Prevencinio darbo koordinavimo grupės darbo reglamentas, kuriame darbo grupės paskirtis- koordinuoti socialinio ugdymo, reabilitacijos, prevencijos ir kitų prevencinių programų įgyvendinimą savivaldybėje, tarpinstitucinio bendradarbiavimą teikiant metodinę, informacinę, konsultacinę ir dalykinę pagalbą mokyklų prevencinio darbo grupėms.

ŽIV/AIDS prevencija. Iš viso organizuota 28 užsiėmimai (seminarai, konferencijos, diskusijos, pokalbiai su moksleiviais ir jų tėvais; mokyklų projektai (konkursai, viktorinos, akcijos, sporto varžybos); aktualių klausimų integravimas į mokomuosius dalykus (pamokas); moksleivių, pedagogų, tėvų susitikimai su teisėsaugos, sveikatos apsaugos ir kitų institucijų darbuotojais; vaizdinės – informacinės medžiagos pateikimas ir aptarimas; socialinių įgūdžių lavinimo pratybos).

Savižudybių prevencija. Siekiant sumažinti savižudybių skaičių rajone VŠĮ Rokiškio psichikos sveikatos centras jau 4 metai vykdo tęstinę savižudybių prevencijos programą. Programa aktyviai buvo vykdoma ir mokyklose, kuri apėmė, seminarų, konferencijų, diskusijų, pokalbių su bendruomenėmis, moksleiviais ir jų tėvais organizavimas. Savižudybių prevencijai iš viso organizuota 25 užsiėmimai.

Vykdamas teisės pažeidimų prevenciją buvo organizuojami susitikimai su policijos pareigūnais: „Būk saugus kelyje“; klasių išvykos į policijos komisariatą; pokalbiai klasėse apie teisių pažeidimus; vyko krepšinio turnyrai mokyklose; Policijos komisariatas organizavo vasaros jaunimo užimtumo stovyklas. Iš viso organizuoti 38 užsiėmimai.

Prekybos žmonėmis prevencijos programai įgyvendinti buvo organizuojami plaktų konkursai, mokyklose vyko seminarai tema „Policijos ir pedagogų bendradarbiavimo galimybės įgyvendinant prekybos žmonėmis prevencijos priemones“, stebėti filmai. Organizuota 12 užsiėmimų.

VI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ, VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

Rokiškio rajono savivaldybės taryba 2008m. spalio 31d. sprendimu Nr. TS-10.189. patvirtino ilgalaikę, „Narkotikų ir narkomanijos, nusikalstamų veikų prevencijos ir kontrolės 2009-2011 metų programą“. Ši programa atitinka Rokiškio rajono plėtros strateginio plano iki 2015 metų II prioriteto 2.7. tikslą „Sumažinti socialinę atskirtį, išplėsti socialinių paslaugų spektrą.“ Programos tikslų ir priemonių plano įgyvendinimas padės pasiekti teigiamų rezultatų nusikaltimų prevencijos ir kontrolės srityje. Parengtas „Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės organizacinių priemonių planas 2009 – 2011 m.“ „Triukšmo prevencijos 2008-2013 m.“ planas.

Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos vykdymo ataskaita patvirtinta Rajono savivaldybės tarybos 2009 m. vasario 27d. sprendimu Nr. TS- 3.32

**SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS 2008 METŲ PROGRAMOS
LĖŠOS**

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Iš viso lėšų, (Lt)
1.	Atsiskaitymai iš savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos	44.440,80
2.	Privalomojo sveikatos draudimo lėšos	27900.00
Lėšų likutis ataskaitinių biudžetinių metų pradžioje		8568.08
Iš viso lėšų		80908.88

Eil. Nr.	Organizacija	Projekto pavadinimas	Iš viso išlaidų (Lt)
1.	Lietuvos moterų sporto asociacijos Rokiškio rajono skyriaus „Gode“	„Mankštinkimės kartu su mama ir būkime sveikos“	3200
2.	Savivaldybės pedagogų švietimo centras	„Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos sklaida rajono ugdymo įstaigose“	2000
3.	Savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka	„Tik blaivi tauta gali išlikti“	1500
4.	Rajono kūno kultūros ir sporto centras	Moksleivių vasaros poilsio – sveikatingumo stovykla Aukime sveiki“ (tęstinė programa)	1000
5.	Rajono diabetikų klubas „Rokiškis“	„Mokykimės gyventi su diabetu (tęstinė programa)	2900
6.	Rokiškio psichikos sveikatos centras	Požiūrio į savižudybių prevenciją aspektai(tęstinė programa)	1380
7.	Bajorų kultūros namai	„Pirmasis startas –noriu pakilti“	1300

8.	Kamajų bendruomenė	„Asmens higiena -gyvenimo norma ir sveikata“	1500
9.	Dziudo ir sambo klubas „Toris“	„Sveikata, jaunimas ir grožis“	1500
10.	„Romuvos“ gimnazija	„Kai troškulys kankina“ (tęstinis projektas „Gerkime vandenį be nitratų“	3000
11.	Vaikų lopšelis –darželis- „Linelis“	„Noriu augti sveikas ir stiprus“(tęstinė programa	900
12.	Vaikų darželis –mokykla „Varpelis“	„Mums smagu, kai mes kartu“	600
13.	Kavoliškio lopšelis-darželis	„Sveikos aplinkos kūrimas ir sveiko gyvenimo propagavimas“	500
14.	Panemunėlio vaikų darželis	„Sveika aplinka –žvalus vaikas“	400
15.	Juodupės lopšelis-darželis	„Sveikata –didžiausias turtas“	500
16.	Rokiškio suaugusiųjų mokymo centras	„Padėk sau būti sveiku “	500
17.	Kriaunų pagrindinė mokykla	„Mokyklos tradicijų puoselėjimas“	500
18.	Panemunėlio pagrindinė mokykla	„Noriu augti sveikas“	500
19.	Južintų Juozo Otto Širvydo vidurinė mokykla	„Sveikas kūnas- tyra siela“	700
20.	J.Tumo- Vaižganto vidurinė mokykla	„Sveikatingumo savaitė“	700
21.	Pandėlio gimnazija	„Sveikos aplinkos kūrimas ir sveiko gyvenimo propagavimas“	700
22.	Moterų klubas	„Sveika moteris- sveika šeima“(tęstinė programa)	1000
23.	VšĮ „Azzara“	„Prevencinis sveikatinimo projektas	4000

		prieš krūtis vėžį „Nedelsk“ rajono moterims (tęstinė programa)	
24.	Neįgaliųjų draugija	„Neįgaliųjų ir rizikos grupės asmenų mokymai sveikai gyventi“ (tęstinė programa)	2800
25.	Neįgaliųjų sporto klubas „Olimpas“	„Klubo sporto ir sveikatingumo programa“	800
26.	VšĮ „Kuršiukas“ Juodupės meninio lavinimo centras	„Senolių sveikuolių sveikos gyvensenos išminties perdavimas“	800
27.	Sporto klubas „Senas grafas“	„Poilsiaukime aktyviai –žaiskime paplūdimio tinklinį“(tęstinis)	800
28.	Regėjimo negalią turinčių asmenų dienos centras	„Žmonių su regėjimo negalia integracija į visuomenę“	2000
29.	Sveikatos klubas	„Rajono gyventojų fizinės ir dvasinės sveikatos gerinimas“ (tęstinė programa)	1500
30.	Rokiškio klubas „Artrita“	„Sąnarių skausmo prevencija“ (tęstinė programa)	1600
31.	Raudonojo kryžiaus draugijos Rokiškio skyrius	„Tau duotas vienas gyvenimas saugok jį“	2000
32.	Pakriaunių kaimo bendruomenė	„Aiskauda pakriauna“	700
33.	Laibgalių kaimo bendruomenė	„Švaros misija laibgaliuose“	700
34.	Kavoliškio kaimo bendruomenė	„Įveikti save- didžiausia pergalė“	800
35.	VšĮ Rokiškio rajono PASPC	„Profilaktinių sveikatos patikrinimų optimizavimas Rokiškio poliklinikoje“	1500
36.	VšĮ Rokiškio rajono ligoninė	Krūtis vėžio profilaktikos programa“	3000

37.	VšĮ Rokiškio rajono ligoninė	„Motinystės mokyklos programa“	1500
38.	VšĮ Rokiškio rajono ligoninė	“Sergamumo tuberkulioze ir lėtinėmis plaučių ligomis mažinimo programa“	3000
39.	VšĮ Rokiškio rajono ligoninė	„Sergamumo prostatos vėžiu mažinimo programa“	4000
40.	UAB R Burnicko BPG kabinetas	„B grupės streptokoko infekcija tarp nėščių moterų“	3000
41.	Socialinės ir sveikatos skyrus	„ Maudyklių vandens kokybės stebėsenos 2008 metų programa“	4000

6 lentelė

Visuomenės sveikatos specialiosios programos įgyvendinime dalyvavo per 15 290 rajono gyventojų.

VII. BENDRUOMENĖS, NEVALSTYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ, SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ DALYVAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ

2008 m. sveikatinimo veikloje dalyvavo 17 Rokiškio rajono visuomeninių organizacijų. Šios organizacijos rengė įvairius projektus skirtus sveiko gyvenimo būdai propaguoti, sveikai aplinkai kurti ir kt. (žr. 6 lentelę).

2008 metais Rokiškio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai įgyvendinti iš viso skirta 80,9 tūkst. Lt. Iš jų 24,4 tūkst. Lt buvo skirta Rokiškio rajono savivaldybės nevalstybinių organizacijų parengtiems projektams, susijusiems su sveikatinimo veikla, įgyvendinti.

Rokiškio klubas „Artritas“ vykdė prevencinę sąnarių skausmo programą, kurios metu buvo organizuojami seminarai „Padėk sau“ psichologo paskaitos bei konsultacijos, organizuojami savimasažo kursai, įvairios išvykos, teikiama ortopedinė pagalba. Klubas organizavo konferenciją Artrito diena paminėti, organizuotos sportinės žaidynės, rankdarbių parodos. Šiandien klubas vienija 167 žmones.

Žmonių su psichine negalia klube „Langas“, įsikūrusio Rokiškio psichiatrijos ligoninės užimtumo ir socialinės reabilitacijos centre, teikiama socialinė pagalba sutrikusios psichikos žmonėms bei jų šeimos nariams organizuojamas užimtumas bei laisvalaikis. Klubas vienija daugiau nei 70 narių.

Rokiškio psichikos sveikatos centre įsikūrusios savipagalbos grupės tikslas- suteikti abipusę pagalbą, skatinti pokyčius, iškelti aikštėn problemas, suteikti geresnę savijautą, sumažinti negalią ir išmokti geriau gyventi, sukurti galimybę asmeniniam vystimuisi, geriau suprasti žmones sergančius psichine liga. 2008 m. vyko daugiau kaip 40 užsiėmimų.

Cukralige sergančiųjų rajono diabetikų klubas „Rokiškis“ 2008 m. šventė 15 metų jubiliejų. Klubas vienija 70 narių. Klubo pagrindinė veikla siejama su mokymu, kaip reikia valdyti ligas, kad jos netrukdytų darbui ir gyvenimui. Klubas organizavo užsiėmimus, seminarus, mokymus diabetikams, į kuriuos buvo kviečiami gydytojai endokrinologai, neurologai, vyko į paskaitas, kurias rengė LDA. Iš viso organizavo 10 seminarų. Organizavo akciją Pasaulinei diabeto dienai paminėti, kurios metu buvo patikrintas gliukozės kiekis kraujyje 100 žmonių.

Neįgaliųjų draugijos pagrindinis tikslas – organizuoti neįgaliesiems prieinamumą kultūrinei bei sportinei veiklai, rūpintis laisvalaikio užimtu, papildomai įgyti sveikos gyvensenos įgūdžių, lavinti socialinius įgūdžius, tenkinti su sveikata susijusius interesus bei savarankiškus poreikius.

Draugija teikė pagalbą neįgaliesiems gaunant priežiūros (pagalbos) tikslinę kompensaciją. Organizuotos sveikatinimo dienos kaimo bendruomenėse, psichologinės bei slaugos pagalbos sergantiems inkstų nepakankamumo ligomis. Organizuotos konferencijos „Kaip išsaugoti širdį“, „Sveikas ir pigus maistas“, „Kaip išgyventi su negalia ir integruotis į visuomenę“. Rajono neįgaliųjų sporto klubas „Olimpas“ rengė šaškių ir šachmatų turnyrus, rengė ir patys dalyvavo baudų metimo, rankų lenkimo varžybose.

Regėjimo negalę turinčių asmenų dienos centras vykdė projektą „Žmonių su regėjimo negalia integracija į visuomenę“. Projekto tikslas- organizuoti neįgaliesiems prieinamumą kultūrinei bei sportinei veiklai, rūpintis laisvalaikio užimtumu, siekiant efektyvesnės silpnaregių integracijos į visuomenę.

Rajono gyventojų fizinės ir dvasinės sveikatos gerinimu rūpinosi sporto klubai „Senas grafas“, „Sveikatos klubas“, dziudo ir sambo klubas „Toris“.

Raudonojo kryžiaus draugijos Rokiškio komiteto jaunimo lyderiai vykdė ŽIV/AIDS akcijas skleisdami tiesas rajono jaunimui apie ligų plitimo kelius, organizavo renginį pasaulinei AIDS dienai paminėti. Organizavo pirmos pagalbos mokymus, dviračių žygius, sveikatingumo savaitę.

Moterų klubo tikslas- diegti sveiko gyvenimo vertybes, akcentuoti moters, motinos atsakomybę, stiprinti šeimą. Organizavo konferencijos skirtas blaivybės metams paminėti: „Moterys už blaivios tautos išlikimą“, „Sveika moteris- sveika šeima“.

Savivaldybės Švietimo centras aktyviai buvo įsijungę organizuojant seminarus mokiniam, pedagogams, tėveliams lytinio švietimo klausimais, kurie buvo organizuojami mokyklose ir į juos kviečiami gydytojai ginekologai. Iš viso 9-12 kl. mokiniam buvo organizuota 13 seminarų tema „Tiesos ir prasimanymai apie lytiškumą. Seminaruose dalyvavo daugiau kaip 300 moksleivių. 2 seminarai organizuoti tėveliams bei pedagogams.

Pedagoginės psichologinės tarnyba rengė ir įgyvendino prevencijos ir kitas programas, padedančias veiksmingiau ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius asmenis, sumažinti specialiosios pagalbos poreikį, išvengti psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų ar jas spręsti.

Socialinės paramos ir sveikatos skyrius stengėsi tinkamai išnaudoti bendruomenėse socialinės rūpybos, slaugos paslaugų namuose ir lankomosios priežiūros išteklius. Dalyvavo vykdomose prevencinėse programose, „Požiūrio į savižudybę aspektai“, „Sveika moteris, sveika šeima“ organizavo neatlygintinos kraujo donorystės akciją „Visuomet pasiruošę padėti“, kurioje dalyvavo 15 savivaldybės administracijos darbuotojų, vykdė gliukozės kiekio patikrinimo, profilaktinių patikrinimų akcijas. Vykde maudyklų vandens kokybės stebėsenos 2008 m. programą.

Rokiškio rajono savivaldybės ugdymo įstaigos aktyviai dalyvavo sveikatinimo veikloje, rengiant įvairius su sveikata ir jos išsaugojimu bei gerinimu susijusius projektus. Buvo organizuojamos vasaros sveikatingumo ir aktyvios veiklos stovyklos.

VIII. VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮGYVENDINIMAS

Iš viso mokinių skaičius savivaldybėje – 5272. Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skaičius - 5,5 etato (dirba 7 specialistai ir viena vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistė koordinuoja mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų darbą, teikia metodines rekomendacijas bei aptarnauja tas mokyklas, kuriose nėra sveikatos priežiūros specialisto).

Sveikatos priežiūra mokyklose vykdoma pagal mokyklos sveikatos priežiūros veiklos planą, kuris yra sudedamoji mokyklos metinės veiklos programos dalis. Visose mokyklose yra parengti, suderinti ir vykdomi sveikatos priežiūros veiklos planai. Daug dėmesio skiriama ligų ir traumų profilaktikai, sveikatos duomenų analizei, sveikos gyvensenos, sveikos mitybos ir asmens higienos įgūdžių ugdymui, teikiama pirmoji pagalba. Sveikatos priežiūros specialistai skaito paskaitas tėvams, mokiniams, ugdo teisingą požiūrį į sveikatą, teikia konsultacijas, dalyvauja darbo grupėse sprendžiant mokinių adaptacijos, socialines problemas, vykdomi tyrimai, diskusijos, viktorinos, sveikatinimo programos. Mokyklose rengiamos sveikatingumo dienos, žygiai į gamtą, pasitelkus medicinos darbuotojus skaitomos paskaitos, organizuojamos akcijos mokiniams ir jų tėvams, leidžiami standai, leidinukai alkoholio, narkotikų prevencijos, lytinio švietimo, infekcinių ligų profilaktikos klausimais. Viso 2008 m. vykdytos 29 sveikatinimo programos, vestas 1009 renginys, teiktos 1909 konsultacijos, renginiuose dalyvavo 6772 moksleiviai.

Daug dėmesio skiriama ir ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatos priežiūrai, tinkamoms higienos sąlygoms sudaryti ir palaikyti, aktyviam judėjimui, sveikai mitybai.

Per 2008m. rajono pedagoginės psichologinės tarnyba atliko kompleksinį įvertinimą 197 vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių. Konsultacijų skaičius – 547. Konsultuotų asmenų skaičius -538: vaikų - 223, tėvų - 164, pedagogų - 151. Organizuotos 24 paskaitos tėvams, pedagogams, asmenims, turintiems negalią.

Rajono kūno kultūros ir sporto centras organizavo moksleivių vasaros poilsio sveikatingumo stovyklą „Aukime sveiki“ Rokiškio rajono savivaldybės administracijos švietimo skyrius 2008 m. vykdė „Vaikų vasaros poilsio ir socializacijos“ programą, kurioje dalyvavo 1631 moksleivis. Rokiškio rajone 31 proc. visų mokinių iš dalies buvo finansuotas vasaros poilsis, iš jų 487 vaikams iš socialiai remtinų šeimų, dvi stovyklos buvo skirtos tėvų globos netekusiems vaikams, viena- neįgaliems vaikams. Jau antrus metus buvo organizuotos 2 darbo ir poilsio stovyklos. Siekiant sumažinti nepilnamečių daromų nusikalstamų veikų skaičių VTS tyrėjai ir specialistės organizuoja ir vykdo moksleiviams tikslines prevencines priemones- organizuoja ekskursijas į policijos komisariatą, kurių metu jie supažindinami su policijos pareigūnų darbu, skleidžiama prevencinio pobūdžio informacija. Per 2008 metus Prevencijos poskyrio pareigūnai suorganizavo 34 moksleivių grupėms ekskursijas į policijos komisariatą. Vykdam programą „Jaunimas kartu – didelė jėga“ liepos 9 – 13 d. Rokiškio rajone surengta moksleivių stovykla. Stovyklos metu buvo užimta 40 vaikų. Ši švietėjiška prevencinė policijos pareigūnų veikla paliko gerą įspūdį tiek dalyvavusiems moksleiviams, tiek juos lydėjusiems pedagogams. Vykdam programą „Ankstyvoji prevencija – 2008“ buvo siekiama ugdyti nepilnamečių teisinę sąmonę, pilietinį pareigos jausmą, nepakantumą nusikalstamoms veikoms ir teisės pažeidimams, įtraukti nepilnamečius į nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją, skatinti labiau rūpintis savo bei visos visuomenės, materialine gerove bei dorove, užkirsti kelią nepilnamečių daromiems teisėtvarkos pažeidimams rajono teritorijoje, vykdyti nepilnamečių teisės pažeidimų prevenciją, skatinti juos talkinti policijos pareigūnams, tapti

policijos rėmėjais. Organizuotos paskaitos tema „Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo poveikis ir pasekmės“. Šios paskaitos metu moksleiviai buvo supažindinti su statistiniais

duomenimis, žmogaus psichiką veikiančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų kvalifikacija, poveikiu ir vartojimo padariniais, kita informacija. Buvo dalinami lankstinukai su prevencine švietėjiška informacija apie narkomanijos žalą ir paskaita tema „Saugokime jaunas gyvybes“, kurios metu buvo aiškinama būtinumas apsirūpinti šviesą atspindinčiomis priemonėmis tamsiu paros metu, kaip saugiai elgtis gatvėje einant pėsčiomis, važiuojant riedučiais, dviračiu. Buvo dalinami šviesą atspindinčios priemonės, lankstinukai su prevencine švietėjiška informacija. 2008 m. VTS tyrėjų ir specialistų iniciatyva surengti du vaikų piešinių konkursai, du krepšinio turnyrai, 1 tinklinio turnyras ir 5 varžybos su rajono mokyklomis.

IX. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS FINANSAVIMAS

Rokiškio rajono savivaldybė mokinių Sveikatos priežiūros mokyklose finansavimo programai vykdyti skyrė 49 300 Lt. savivaldybės biudžeto lėšų, kurios buvo naudojamos mokyklų sveikatos priežiūros specialistų darbo užmokesčiui.

Vaikų vasaros poilsio socializacijos projektų veiklai savivaldybė skyrė 35,2 tūkst. Lt, nemokamam vaikų maitinimui vasaros stovyklose - 45 tūkst. Lt ir 18 tūkst. Lt savivaldybė skyrė baidarėms įsigyti vasaros poilsiui.

2008 m. visuomenės sveikatos biurui savivaldybė skyrė 10,0 tūkst. Lt. Kadangi biuras dar tik kuriasi, skirtos lėšos panaudotos remontui, kompiuterinei įrangai įsigyti, baldams.

Iš Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2008 m. savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai buvo skirta 44440, 80 Lt.

Vaikų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos projektams įgyvendinti savivaldybė skyrė 5 tūkst. Lt.

2008 m. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija skyrė 20,0 tūkst. Lt. Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurui. Lėšos buvo panaudotos:

visuomenės narių mokymams, visuomenės sveikatos propagavimui:

Pasaulinei diabeto dienai paminėti organizuoti renginiai ir išvykos į Kavoliškio, Kazliškio, Kriaunų kaimo bendruomenės, kur 212 žmonių patikrinta gliukozės kiekis kraujyje, 53 gyventojams patikrintas cholesterolio kiekis kraujyje, Gyventojams įteikti lankstinukai su informacija apie cukrinį diabetą, pateiktos vaizdinės priemonės sveikos mitybos klausimais. Buvo skaitoma paskaita apie depresiją.

Visuomenės, valdymo ir vykdančiųjų institucijų informavimui ir konsultavimui visuomenės sveikatos klausimais:

parduotuvėse UAB „Norfos mažmena“, UAB „Maxima“ bei „IKI“ vestos paskaitos „Kad kojos būtų sveikos“. Papasakota apie kraujotaką gerinančias ir normalizuojančias voneles su įvairiomis vaistažolėmis. Padalintos skrajutės kaip atlikti specialius pratimus kojoms.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, dirbančių bendrojo lavinimo mokyklose, veiklai organizuoti ir koordinuoti:

atsižvelgiant į rajono mokyklose didėjančių vaikų, užsikrėtusių utelėmis, skaičių, buvo inicijuotas Kriaunų mokyklos sveikatos priežiūros veiklos plano bei vidaus darbo taisyklių papildymas, remiantis Panevėžio visuomenės sveikatos centro rekomendacijomis, siekta užkirsti kelią pedikuliozės plitimui rajono mokymo įstaigose. Mokykloje buvo skaitomas pranešimas, kurio metu tėvams, bei mokyklos personalui buvo pateikta informacija apie plintančią problemą, jos pasekmes, kaip su ja kovoti, bei kaip bus vykdoma mokinių sveikatos priežiūra. Teiktos metodinės rekomendacijos mokyklų sveikatos priežiūros specialistams.

Vaikų ir jaunimo sveikatinimo priemonėms organizuoti ir įgyvendinti:

biuras dalyvavo nacionaliniame konkurse „Nerūkanti klasė 2008 m. Rokiškio rajone. Prisdėjo kaip rėmėjas prie konkurso.

Bendruomenės dalyvavimo skatinimas ir įtraukimas į visuomenės sveikatos stiprinimo veiklą: spausdintas straipsnis „Per šventes valgykime saikingai“. Gruodžio mėnesį biuras dalyvavo LR Sveikatos apsaugos ministerijos ir Valstybinio psichikos centro rengiamoje tęstinėje bendrumo akcijoje „Kalėdinis sveikinimas vienišam žmogui“. Sukurti atvirukai ir pasveikinti vieniši Rokiškio „Senelių globos namų“ gyventojai.

Vaikų vasaros poilsio socializacijos projektų veiklai valstybė skyrė 94 tūkst. Lt, vaikų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos projektams - 17 tūkst. Lt.

Privalomojo sveikatos draudimo fondas sveikatos priežiūrai mokyklose finansuoti 2008 m. skyrė 100900 Lt. Šiomis lėšomis finansuojamas sveikatos priežiūros specialistų darbo užmokesčio ir veiklos išlaidos sveikatos priežiūrai mokyklose organizuoti ir vykdyti.

Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonėms vykdyti Privalomasis sveikatos draudimo fondas skyrė 27 980 Lt.

Vaikų vasaros poilsio socializacijos projektų veiklai tėvai skyrė 18, tūkst. Lt, kitos lėšos - 47 tūkst. Lt.

X. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO SAVIVALDYBĖS VYKDOMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

Remiantis statistiniais duomenimis, pagal vyraujančias Rokiškio savivaldybėje sveikatos problemas nustatytos Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos prioritetinės kryptys 2009 metais:

Širdies-kraujagyslių sistemos ligų prevencija.

Onkologinių ligų prevencija.

Vaikų regėjimo ir netaisyklingos laikysenos prevencija.

Psichikos sveikatos prevencija.

Užkrečiamų ligų prevencija.